

Oponentský posudek

inauguračního spisu pro **jmenovací řízení doc. PhDr. Františka Šimona, CSc.**

Doc. PhDr. František Šimon je výraznou badatelskou i učitelskou osobností. Svou literárněvědnou práci zaměřuje z největší části jednak historicky, jednak oborově specificky k literárním dějinám vědy, zvláště k dějinám medicíny. V těchto i dalších oblastech má mimořádný význam Šimonův mateřský obor, jímž je klasická filologie, zejména literární historie a literární estetika, v rámci toho pak jeho překladatelská kompetence: jde o spolehlivou znalost latinského jazyka a latinsky tematizované kultury, znalost, která za dnešního stavu zdaleka není samozřejmá a je spíše vzácná. Vědecké práce Františka Šimona z uvedených i dalších oblastí jsou dobře známy a hodnoceny domácími slovenskými, českými i dalšími zahraničními odborníky.

František Šimon poté, co na FF UK v Bratislavě ukončil studium oborů latina a němčina, působil od r.1973 na Katedře jazyků UPJŠ v Košicích, v letech 1992-1996 na FF UPJŠ v Prešově, poté na FF UPJŠ v Košicích, posléze tamtéž na Katedře klasické filologie, jejímž členem je dosud. Znála jsem jej a jeho práci již z těchto jeho profesních pozic, osobně jsem se s ním pak setkávala a měla jsem možnost sledovat jeho zejména pedagogické působení na Filozofické fakultě Ostravské univerzity v Ostravě (2006-2014).

Vědeckovýzkumná činnost

Habilitačním spisem Františka Šimona byla monografie *Historia medicinae antiquae, Príspevky k dějinám antickej medicíny*,¹ vydaná v r. 2009 Univerzitou P.- J. Šafaříka v Košicích, již v r. 2003 vyšla v německém překladu (tamtéž) s podtitulem *Beiträge zur Geschichte der medizinischen Terminologie*. Podobně zaměřeny byly i další jeho předchozí graduační práce (PhDr., CSc.), příslušné vědeckopedagogické tituly obhájil na Filozofické fakultě Komenského univerzity v Bratislavě. Životním tématem a oblastí, v níž je přínos Františka Šimona literární vědě a klasické filologii, event. latinské medievistice (tj. filologii latinského středověku a humanismu, v tomto případě především humanismu) a neolatinistice nejvýraznější, jsou tedy právě dějiny antické a pak zejména raně novověké medicíny a klasické či antické (řecké a latinské) základy lékařské terminologie. Již v roce 2003 své zásadní poznatky týkající se dějin antické medicíny František Šimon zúročil v úvodní studii k překladu 4. knihy nejvýznamnější pozdně starověké encyklopedie Isidora ze Sevilly *Etymologiarum libri*, další předmluvou pak v r. 2009 opatřil také překlad 11. knihy této encyklopedie. (Překlad celého tohoto Isidorova obsáhlého díla vyšel, vlastně dosud vychází, v náročném českém vydavatelství Oikúmené). Šimonovy práce k dějinám lékařství a k filologickým aspektům lékařské terminologie vyšly jak v domácích tak v zahraničních, z toho zdaleka nikoli jen českých, periodikách, medicínských

¹ Omlouvám se, že v dalším textu posudku převádím slovenské názvy a jména institucí, studií, monografií etc. do češtiny.

i filologických, většinou registrovaných v příslušných databázích vědecké produkce (Web of Science, Scopus), jde o periodika maďarská, německá, švýcarská, rakouská. To a také skutečnost, že se Šimonovy studie dočkaly hojných citačních ohlasů, svědčí o jeho uznání a respektu v mezinárodní badatelské komunitě.

To platí i pro další součásti Šimonova filologického díla, tentokrát součásti jednoznačněji literárně historické, totiž pro jeho práce o významných lékařích raného novověku, o jejich latinsky psaných dílech, a o překladech těchto děl do slovenštiny. Významný podíl na Šimonově literárně historickém díle mají jeho studie o autorech převážně lékařských spisů (konec 16. - 17. století), spjatých se Slovenskem. Tyto jeho práce mají nejen literárně historický charakter, jsou také dokladem Šimonovy znalosti ediční techniky, textově-kritické práce a překladatelského umění, prověřeného zkušeností. Tak před sebou máme Šimonovy práce o Janu Jeseniovi, o Samuelovi Spilenbergerovi nebo naposledy (2020) o Jiřím Henischovi, podrobně a kvalitně komentované překlady a zčásti i moderní edice někdy aspoň úryvků z jejich spisů. Na okraj připomeňme, že v průběhu svého působení v Prešově uplatňoval doc. Šimon svou filologickou kompetenci zase novým směrem, když autorsky spolupracoval na monografiích se slovakisty (UPJŠ Prešov) při výzkumu morfématické analýzy slovenštiny; jeho filologický přínos zde tedy patří také sesterskému oboru literární historie, lingvistiky.

Hodnotím-li vědeckovýzkumnou práci p. doc. Šimona, je na místě promluvit o jeho přednáškové aktivitě. Vystoupil s větším množstvím odborných referátů, v nichž prezentoval výsledky svého badatelského úsilí. Vesměs se jedná o tzv. vyzvané přednášky na univerzitních nebo akademických pracovištích nebo ve vědeckých společnostech (např. Jednota klasických filologů). Takto vystoupil několikrát na domácím i na mezinárodním (Vídeň, Budapest, Ulm, Köln) fóru, a to také v rámci vědeckých konferencí, symposií a kolokvií, jichž se rovněž účastnil doma i v zahraničí (Španělsko, Řecko, Mexiko, Švýcarsko, Nizozemí, Portugalsko, Litva). – Může se vykázat také pozicí hlavního řešitele v radě projektů badatelského ale i pedagogického zaměření.

Pedagogická činnost

V rámci svého působení na UPJŠ v Košicích i v Prešově učil František Šimon především ve studijním programu Latinský jazyk a literatura, nejprve konal cvičení, pak také přednášky a semináře. Přednášky: Úvod do studia klasické filologie, Dějiny řecké literatury, Dějiny římské literatury, Antické náboženství, Topografie antického světa, Didaktika latinského jazyka. Semináře: četba římských historiků – Livius, Tacitus. Interpretační seminář: Lékařské texty. Semináře a cvičení vedl též pro studenty jiných oborů na FF UPJŠ a také na fakultě lékařské a právnické. Ve své výuce doc. Šimon prakticky navazoval na svou práci badatelskou, což se projevilo také v jeho tvorbě vysokoškolských učebnic (je mj. spoluautorem Cvičebnice latinského jazyka pro filozofy, spoluautorem učebnice latinské lékařské terminologie (Terminologia medica Latina, vyšlo ve 3

vydáních), dále sestavil nebo se podílel na sestavení učebnic Latina pro právníky, Latina pro mediky, Latina pro ošetřovatele, Latina – cvičebnice pro filozofy. Vedl několik bakalářských a magisterských diplomových prací, ve vědecké přípravě prošli jeho školením tři doktorandi, kteří studium úspěšně ukončili získáním titulu Ph.D (FF UK Bratislava v oboru Klasické jazyky, FF UP Prešov v oboru Všeobecná jazykověda, FF PU Prešov dtto), aktuálně vede jednu doktorandku (v oboru Literární věda, FF UPJŠ Košice).

Mezinárodní spolupráce

Odborné a badatelské mezinárodní kontakty doc. Šimona jsou mimořádně rozsáhlé, státy a univerzitní města, jejichž akademického života se aktivně zúčastnil, jsem již uvedla při výčtu jeho publikačních a přednáškových aktivit. Za důležité dále považuji to, že je František Šimon mj. členem redakční rady odborného časopisu *Communicationes de historia artis medicinae* v Budapešti a členem organizace *International Association for Neo-Latin Studies*. – Ráda zdůrazním, že i v české obci klasických filologů, medievistů a neolatinistů (jsem si ovšem vědoma, že mezi českou a slovenskou vědeckou obcí není v pravém smyslu slova možno mluvit o internacionalitě) je doc. Šimon přijímán jako vážený kolega a že se pro úroveň své badatelské i pedagogické práce těší značnému respektu.

Souhrnně konstatuji, že i podle srovnávací tabulky Šimonova vědeckopedagogického díla překračuje jeho výkon ve všech ukazatelích, mnohde dokonce několikanásobně, požadavky dané kritérii pro jmenovací řízení na Univerzitě Pavla Jozefa Šafárika v Košicích.

Doporučuji tedy paní děkance a Vědecké radě Filozofické fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích postoupit materiál k jmenování pana doc. PhDr. Františka Šimona, CSc., profesorem v oboru literární věda k dalšímu jednání jeho Magnificenci panu rektorovi UPJŠ.

V Brně dne 18. I. 2021

emer. prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.,
Ústav klasických studií FF Masarykovy univerzity